

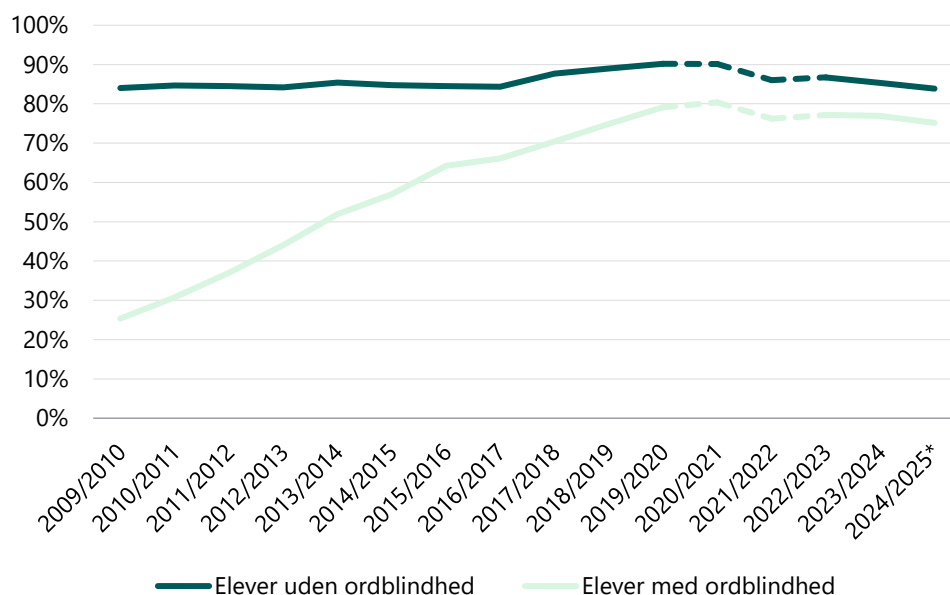
BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Markant flere elever med ordblindhed består folkeskolens afgangseksamen

Sammenlignet med tidligere år består langt flere elever med ordblindhed nu folkeskolens afgangseksamen. Desuden er forskellen i karaktergennemsnittet mellem elever med og uden ordblindhed faldet – særligt efter covid-19.

Flere elever med ordblindhed består folkeskolens afgangseksamen. I skoleåret 2009/2010 bestod 30,8 pct. af de elever med ordblindhed i 9. klasse folkeskolens afgangseksamen. I det sidste skoleår før særlige prøvevilkår grundet covid-19 (2018/2019) var andelen steget til 80,4 pct. I årene efter covid-19 har andelen af elever med ordblindhed, der består folkeskolens afgangseksamen, ligget omkring 77 pct., jf. figur 1.

Udvikling har betydet, at forskellen mellem andelen af elever med ordblindhed og den øvrige gruppe elever, der består folkeskolens afgangseksamen, er kraftigt reduceret. I 2024/2025 er forskellen 8,8 procentpoint. Til sammenligning var forskellen 58,7 procentpoint i 2009/2010.

Figur 1: Udvikling i andelen der består de obligatoriske prøver (inkl. 8. klasseprøven)

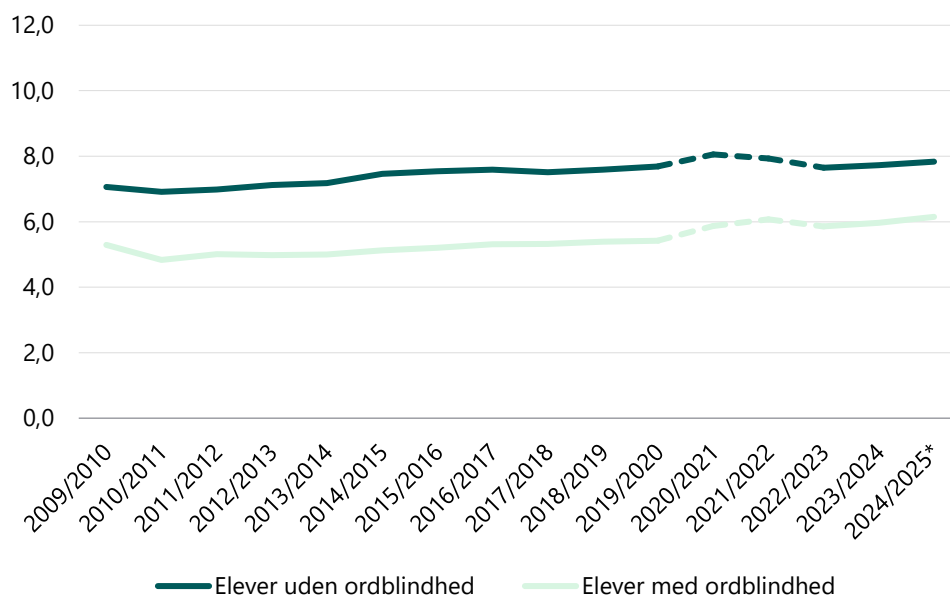
Anm.: Opgørelsen omfatter elever i 9. klasse pr. 30. september i det pågældende skoleår. Har eleven gået 9. klasse om, registreres eleven i det skoleår, hvor vedkommende senest har været indskrevet i 9. klasse. Karaktergennemsnittet udregnes for elever i 9. klasse med en karakter i alle obligatoriske prøver. Fra skoleåret 2021/2022 indgår elevernes karakter i praktisk/musisk valgfag som en del af gennemsnittet i de obligatoriske prøver. Andelen af elever, der har et samlet gennemsnit på mindst 2, beregnes på baggrund af alle 9. klasseelever.

Grundet Covid-19 er der særlige prøve regler i 2019/2020, hvor alle prøver blev aflyst. I skoleåret 2020/2021 og 2021/2022 blev prøverne delvist aflyst. For de aflyste prøver fik eleverne ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter til prøvekarakterer. For de afholdte prøver, fik eleverne ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter til prøvekarakter, hvis standpunktskarakteren var højere end den opnåede prøvekarakter. *Data for 2024/2025 omfatter ikke resultater fra sygeprøver.

Elever med ordblindhed omfatter 1) elever, som er testet ordblind med Ordblindetesten foretaget fra 3. – 9. klasse, og 2) brugere af Nota, som har fået adgang på baggrund af at være ordblind. Hvis eleven har taget Ordblindetesten af flere omgange, er eleven kategoriseret som ordblind, hvis mindst én af testene er faldet sådan ud. Det bemærkes, at Ordblindetesten først blev offentliggjort i februar 2015. Det bemærkes yderligere, at NOTA data ikke er tilgængeligt for kalenderåret 2025.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger pba. registerdata

Også forskellen i karaktergennemsnittet ved folkeskolens afgangseksamen faldet en smule over perioden. I det sidste skoleår før særlige prøvevilkår grundet covid-19 (2018/2019) lå elever med ordblindhed i gennemsnit 2,2 karakterpoint under de øvrige elever. I 2024/2025 var denne forskel reduceret til 1,7 karakterpoint. Den reducerede karakterforskel kan forklares ved, at elever med ordblindhed i højere grad end øvrige elever har forbedret deres resultater efter covid-19, jf. figur 2.

Figur 2: Udvikling i karaktergennemsnit i de obligatoriske prøver (inkl. 8. klasseprøven)

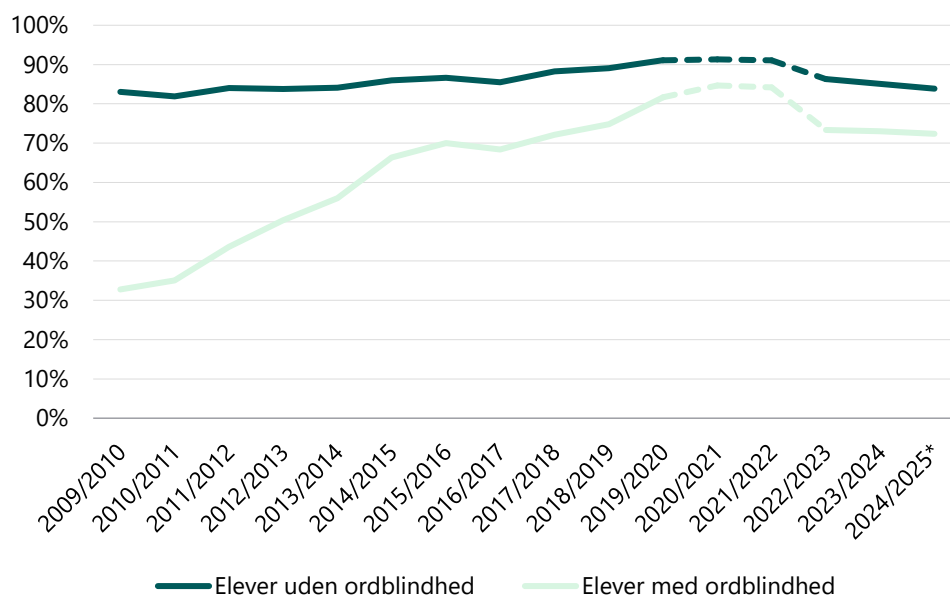
Anm.: Opgørelsen omfatter elever i 9. klasse pr. 30. september i det pågældende skoleår. Har eleven gået 9. klasse om, registreres eleven i det skoleår, hvor vedkommende senest har været indskrevet i 9. klasse. Karaktergennemsnittet udregnes for elever i 9. klasse med en karakter i alle obligatoriske prøver. Fra skoleåret 2021/2022 indgår elevernes karakter i praktisk/musisk valgfag som en del af gennemsnittet i de obligatoriske prøver.

Grundet Covid-19 er der særlige prøve regler i 2019/2020, hvor alle prøver blev aflyst. I skoleåret 2020/2021 og 2021/2022 blev prøverne delvist aflyst. For de aflyste prøver fik eleverne ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter til prøvekarakterer. For de afholdte prøver, fik eleverne ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter til prøvekarakter, hvis standpunktskarakteren var højere end den opnåede prøvekarakter. *Data for 2024/2025 omfatter ikke resultater fra sygeprøver.

Elever med ordblindhed omfatter 1) elever, som er testet ordblind med Ordblindetesten foretaget fra 3. – 9. klasse, og 2) brugere af Nota, som har fået adgang på baggrund af at være ordblind. Hvis eleven har taget Ordblindetesten af flere omgange, er eleven kategoriseret som ordblind, hvis mindst én af testene er faldet sådan ud. Det bemærkes, at Ordblindetesten først blev offentliggjort i februar 2015. Det bemærkes yderligere, at NOTA data ikke er tilgængeligt for kalenderåret 2025.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger pba. registerdata

Forskellen mellem andelen af elever med ordblindhed og den øvrige gruppe elever, der består dansk og matematik, er også kraftigt reduceret. I 2024/2025 er forskellen 11,5 procentpoint. Til sammenligning var forskellen 50,2 procentpoint i 2009/2010. Efter covid-19 er andelen af elever med ordblindhed, der består dansk og matematik, dog faldet relativt mere sammenlignet med øvrige elever, jf. figur 3.

Figur 3: Udvikling i andelen der består dansk og matematik

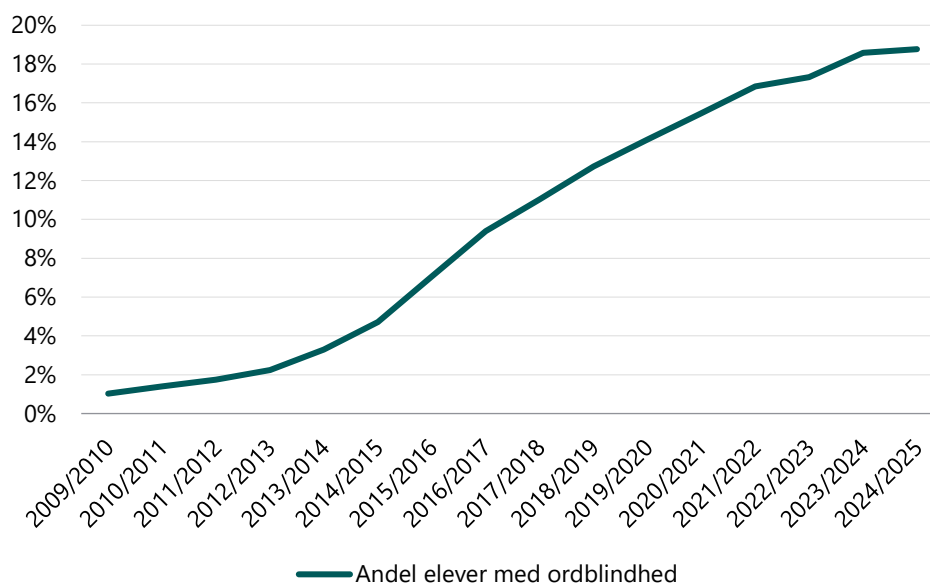
Anm.: Opgørelsen omfatter elever i 9. klasse pr. 30. september i det pågældende skoleår. Har eleven gået 9. klasse om, registreres eleven i det skoleår, hvor vedkommende senest har været indskrevet i 9. klasse. Elever der opnår mindst 2 i dansk og matematik har aflagt samtlige bundne prøver og delprøver i dansk og matematik og opnået et samlet gennemsnit på mindst 2,0 i begge fag. Andelen beregnes på baggrund af alle 9. klasseelever.

Grundet Covid-19 er der særlige prøve regler i 2019/2020, hvor alle prøver blev aflyst. I skoleåret 2020/2021 og 2021/2022 blev prøverne delvist aflyst. For de aflyste prøver fik eleverne ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter til prøvekarakterer. For de afholdte prøver, fik eleverne ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter til prøvekarakter, hvis standpunktskarakteren var højere end den opnåede prøvekarakter. *Data for 2024/2025 omfatter ikke resultater fra sygeprøver.

Elever med ordblindhed omfatter 1) elever, som er testet ordblind med Ordblindetesten foretaget fra 3. – 9. klasse, og 2) brugere af Nota, som har fået adgang på baggrund af at være ordblind. Hvis eleven har taget Ordblindetesten af flere omgange, er eleven kategoriseret som ordblind, hvis mindst én af testene er faldet sådan ud. Det bemærkes, at Ordblindetesten først blev offentliggjort i februar 2015. Det bemærkes yderligere, at NOTA data ikke er tilgængeligt for kalenderåret 2025.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger pba. registerdata

Den positive udvikling blandt 9. klasseelever med ordblindhed, der består folkeskolens prøver, kan bl.a. skyldes, at der de seneste år har været fokus på tidlig opsporing og identificering af elever med ordblindhed. Dermed har skoler kunne sætte ind med den rette støtte tidlige. Der skal dog tages forbehold for at i samme periode er andelen af elever, som testes ordblinde, steget markant, jf. figur 4. Det betyder, at elevsammensætningen i gruppen af elever med ordblindhed sandsynligvis har ændret sig over årene og inkluderer muligvis i dag en, i udgangspunktet, fagligt stærkere gruppe.

Figur 4: Udvikling i andel elever med ordblindhed

Anm.: Opgørelsen omfatter elever i 9. klasse pr. 30. september i det pågældende skoleår. Har eleven gået 9. klasse om, registreres eleven i det skoleår, hvor vedkommende senest har været indskrevet i 9. klasse. Elever med ordblindhed omfatter 1) elever, som er testet ordblind med Ordblindetesten foretaget fra 3. – 9. klasse, og 2) brugere af Nota, som har fået adgang på baggrund af at være ordblind. Hvis eleven har taget Ordblindetesten af flere omgange, er eleven kategoriseret som ordblind, hvis mindst én af testene er faldet sådan ud. Det bemærkes, at Ordblindetesten først blev offentliggjort i februar 2015. Det bemærkes yderligere, at NOTA data ikke er tilgængeligt for kalenderåret 2025.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger pba. registerdata

Boks 1

Ordblindetesten

I februar 2015 offentliggjorde daværende Undervisningsministerium en national ordblindetest, *Ordblindetesten*, som kan identificere elever, studerende og kursister med ordblindhed på tværs af uddannelser – fra grundskolens 3. klasse og til de videregående uddannelser og voksenuddannelser. Testen skal medvirke til at sikre, at ordblinde kan deltage ligeværdigt i skole, uddannelse og arbejdsliv på trods af deres vanskeligheder.

Ordblindetesten bygger på viden om de specifikke læse- og stavevanskeligheder, der karakteriserer ordblindhed. Ordblindetesten giver en sikker og ensartet identifikation af ordblindhed.

Ordblindetesten er IT-baseret, selvscorende og indeholder et spørgeskema om læsefærdigheder og tre test; én test, der undersøger elevens færdigheder i at koble bogstav og lyd, én test, der undersøger elevens færdigheder i at koble lyd og bogstav, og én test, der undersøger elevens basale ordforråd.

Ordblindetesten udregner en samlet testscore for eleven. Testresultatet er korrigeret for gættesandsynlighed og for enkelte særligt langsomme svar.

På basis af resultatet på Ordblindetesten inddeles de testede elever i tre kategorier:

- Ordblind
- Usikker fonologisk kodning
- Ikke ordblind

Usikker fonologisk kodning betragtes ikke som en funktionsnedsættelse i form af ordblindhed. Eleverne må ikke på basis heraf tilbydes prøve på særlige vilkår.

STUK vejleder til ikke at teste flere gange med Ordblindetesten.

Nota – Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder

Nota producerer og udlåner tekster, der er gjort tilgængelige for mennesker med læsehandicap. Det gør Nota på vegne af staten som en institution under Kulturministeriet. Formålet med Nota er at sikre lige adgang til viden, samfundsdeltagelse og oplevelser for mennesker, der ikke kan læse almindelig trykt tekst.

Medlemskab af Nota kræver et dokumenteret læsehandicap. I analysen medtages bruger af Nota, som er dokumenteret ordblind.